

VÍSINDANEFND VÍSINDA- OG TÆKNIRÁÐS Alþingi

Erindi nr. P 130/755

komudagur 16.1.2004

Nefndarsvið Alþingis
Austurstræti 8 -10
150 Reykjavík

Reykjavík 14. janúar 2004

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um uppfinningar starfsmanna, þskj. 359 - 313. mál

Vísindanefnd Vísinda- og Tækniráðs fjallaði um frumvarp til laga um uppfinningar starfsmanna, þskj. 359 - 313. mál, á fundi sínum hinn 14. janúar 2004.

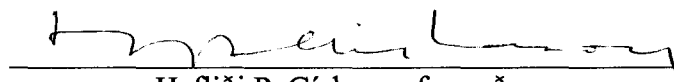
Frumvarp til laga um uppfinningar starfsmanna gerir ráð fyrir að allir starfsmenn hins opinbera eða einkaaðila eigi rétt til uppfinninga sem þeir koma fram með en að atvinnurekandi geti krafist framsals réttarins yfir uppfinningunni gegn sanngjörnu endurgjaldi. Samkvæmt 2.gr. eru lögin frávikjanleg þannig að víkja má frá ákvæðum laganna með samningum um flesta þætti þeirra.

Vísindanefnd gerir ekki efnilegar athugasemdir við tilgang frumvarpsins eða einstakar greinar þess. Nefndin telur frumvarpið samræmast grein um einkaleyfi og verndun hugverkaréttinda í Vísinda- og tæknistefnu næstu þriggja ára sem samþykkt var á fundi Vísinda- og tækniráðs 18. desember 2003:

Aukið umfang vísinda- og rannsóknastarfsemi hér á landi gerir verndun hugverka og þekkingarverðmæta æ mikilvægari. Þetta var lengst af ekki ofarlega á dagskrá hér á landi en það hefur breyst á undanförunum árum. Einkaleyfum sem Bandaríska einkaleyfastofnunin (US Patent Office) hefur veitt Íslendingum hefur fjölgað úr 4-5 á ári fram til 1997 upp í 20-25 eftir 2001 og svipuð fjölgun er á einkaleyfum frá Evrópsku einkaleyfastofnuninni (European Patent Office). Mikilvægt er að einkaleyfaferlið sé skilvirkt, réttarstaða starfsmanna og vinnuveitenda ljós og að hvati sé til þess að skrá einkaleyfi og nýta þau til efnahagslegs ávinnings. Hér á landi eru einkaleyfi starfsmanna opinberra rannsóknastofnana og háskóla enn of fá. Vinna við öflun og verndun einkaleyfa er mjög sérhæfð og kostnaðarsöm. Hafa háskólar ekki séð sér hag í því að sinna þessum þætti svo nokkru nemur, einkum vegna þess að nýtingarrétturinn liggur samkvæmt núgildandi lögum alfarið hjá hverjum og einum starfsmanni.

Frumvarpið er hugsað sem hvati til starfsmanna til einkaleyfasóknar. Þess er vænst að ný lög hvetji til aukinnar einkaleyfaskráningar á vegum einkafyrirtækja, háskóla og rannsóknastofnana, og að þekking verði hagnýtt enn frekar til efnahagslegs ávinnings. Allir rannsóknaaðilar þurfa að afla sér kunnáttu til að meta einkaleyfishæfi niðurstaða rannsókna og markaðssetja þau einkaleyfi sem aflast og þekkinguna sem liggur að baki þeirra. Í þessu samhengi verður að huga að kostnaði við umsóknir um einkaleyfi, sem eru dýrt og flókið ferli. Ekki er ljóst hvort einstakar opinberar stofnanir eða háskólar hafi burði til að fjármagna einkaleyfisumsóknirnar án sérstaks átaks ríkissjóðs. Vísindanefnd telur mikilvægt að samræma aðstöðu opinberra aðila hvað varðar fjármögnun og stuðning við slíkar umsóknir og gæta að samlegðaráhrifum í því sambandi.

F.h vísindanefndar

Hafliði P. Gíslason, formaður